

Maakuntahallituksen lausunto tilapäiselle valiokunnalle

Keski-Pohjanmaan liitto – Maakuntahallitus

Päivämäärä: 4.8.2025

1. Johdanto ja tausta

Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuusto asetti 2.6.2025 tilapäisen valiokunnan selvittämään, nauttiiko maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen valtuuston luottamusta. Tähän ryhdyttiin 5.5.2025 jätetyn valtuustoaloitteen ja maakuntahallituksen tiedonannon perusteella. Maakuntahallitus oli keväällä 2025 toteuttanut henkilöstökuulemiset saatuaan helmikuussa 2025 tiedon tarkastuslautakunnan sen aiemmin Aluehallintoviranomaiselle tekemästä työsuojeluilmoituksesta.

Valiokunta on 23.7.2025 pyytänyt maakuntahallituksen puheenjohtajalle toimittamallaan sähköpostilla maakuntahallitukselta lausuntoa 8.8.2025 mennessä.

Tilapäinen valiokunta on esittänyt lausuntopyynnössään neljä kysymystä, johon maakuntahallitus alla olevan mukaisesti vastaa työnantajaroolissaan. Lausuntopyynnössä on mahdollistettu myös muilta osin lausuminen, mikäli maakuntahallitus haluaa kysymysten ulkopuolelta lausua asiassa.

Maakuntahallituksella on ollut käytössään lausunnon laatimisen tueksi tilapäisen valiokunnan toimittamien liitteiden lisäksi Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n suorittaman työsuojelutarkastuksen tarkastuskertomus.

Maakuntahallitus on arvioinut käsillä olevaa asiaa ennen kaikkea työnantajan edustajan ominaisuudessa.

2. Vastaus esitettyihin kysymyksiin

1. Katsotteko, että maakuntajohtajan henkilöstöjohtaminen on ollut asianmukaista?

Maakuntahallituksen näkemyksen mukaan henkilöstöjohtaminen ei ole ollut asianmukaista. Keväällä 2025 maakuntahallituksen toteuttamissa koko henkilöstöä koskevissa kuulemisissa tuli laajasti esiin nimenomaisesti maakuntajohtajasta johtuvia erilaisia työyhteisötoimintaan liittyviä epäkohtia, kuten epäasialliseksi koettua käytöstä, psykologisen turvattomuuden kokemuksia, epäselvää ohjeistusta ja vähättelevää johtamista. Näistä kuulemisista maakuntahallituksen tekemät havainnot ovat linjassa tilapäisen valiokunnan omassa yhteenvedossa esitettyjen ja sen suorittamiin henkilöstön kuulemisiin perustuvien havaintojen kanssa.

2. Jos ette, miten vahingollisena tämän näette?

Maakuntahallitus katsoo tilanteen olevan erittäin vahingollinen.

Kehittämisspyrkimyksistä ja työyhteisötoiminnan tukevista toimenpiteistä (viimeisimpänä vv. 2023-24) huolimatta tämä pitkään jatkunut tilanne on heikentänyt henkilöstön työkykyä ja -motivaatiota, organisaation toiminnan tehokkuutta, luottamusta johtajaan sekä myös sidosryhmien luottamusta.

Johtajalla on korostettu vastuu ylläpitää hyviä ja luottamuksellisia suhteita työyhteisössä. Merkinä vahingollisuudesta maakuntahallitus pitää myös AVI:n tekemän tarkastuksen tarkastuskertomuksen mitattua "Työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyvät kuormitustekijät"-tekijää, joissa KPL arvo on 3,37 kun se vertailutyöpaikkojen osalta on 1,96 (asteikko 1-5, missä 1= ei ole kuormittunut lainkaan ja 5= kuormittunut erittäin usein).

3. Onko maakuntahallitus käsitellyt yhteenvedossa mainittuja ongelmia henkilöstön kanssa toimimisessa maakuntajohtajan kanssa?

Kyllä. Maakuntahallitus toteutti kuulemiset 24.2.–4.3.2025 ja kuuli maakuntajohtajaa 14.3.2025. Maakuntajohtajan näkemykset poikkesivat henkilöstön kertomasta. Kuulemiset on perusteltavissa työsuojelulainsäädännön mukaisilla työnantajavelvoitteilla.

Lisäksi maakuntahallituksen puheenjohtaja toimitti maakuntajohtajalle muistion em. kuulemisissa esiin tulleista muista kuin suoraan työsuojelullisiin seikkoihin liittyvistä asioista (mm. mkh:n kuulemisissa välittynyt kuva KPL JOHA 2023 toimimattomuudesta) ja 14.4. 2025 maakuntahallituksen kokouksen yhteydessä maakuntajohtajaa kuultiin asiassa. Hän ei annetusta mahdollisuudesta huolimatta ole toimittanut tähän kirjallista vastinetta. Näitä seikkoja on lueteltu myös maakuntahallituksen tiedonannossa maakuntavaltuustolle 5.5.2025.

Lisäksi maakuntahallitus kuuli kiireellisenä 12.5.2025 kokouksensa aluksi maakuntajohtajaa tilanteesta, joka oli syntynyt erityisesti johtajan edellisellä viikolla henkilöstölle lähettämän sähköpostin seurauksena (mm. tehty työsuojeluilmoitus 7.5.) sekä suunnittelupäällikön läksiäiskahvien tapahtumista, joista kolme liiton työntekijää oli ollut yhteydessä maakuntahallituksen puheenjohtajaan. Tästä samaisesta asiasta on maininta myös tilapäisen valiokunnan yhteenvedossa.

Kevään 2025 aikana on tehty työsuojelulain mukaisia epäasiallisen käyttäytymisen ilmoituksia kaksi (2) ja niihin liittyvät kuulemiset on suoritettu myös maakuntajohtajan osalta, mutta näiden asioiden käsittely on kesken.

4. Miten maakuntahallitus arvioi aluehallintoviraston tarkastuskertomusta ja sen takia tehtäviä toimenpiteitä?

Maakuntahallitus pitää AVI:n 4.7.2025 tarkastuskertomusta vakavana signaalina ja ottaa AVI:n tarkastuskertomuksen korjausvaatimukset ja -suositukset hyvin velvoittavina.

Maakuntahallitus huomioi AVIn tarkastuskertomuksen kohdasta, joka kuuluu: "Työnantajan on toteutettava vaarojen selvittämiseen ja arviointiin perustuen tarvittavia toimenpiteitä häirintään liittyvien haitta- ja vaaratekijöiden välttämiseksi ja vähentämiseksi. Toimenpiteiden tulee ensisijaisesti kohdistua häirinnän syntymisen estämiseen ja lopettamiseen." seuraavasti:

- Kuten edellä käy ilmi on maakuntahallitus työnantajaroolissaan selvittänyt niin ikään edellä esiin käyvistä syistä kevään 2025 aikana työyhteisön tilannetta.
- Huomioiden sen, että mkh:n em. selvityksen aikana eikä toistaiseksi ole tullut esiin mitään muuta häiriötä kuin ylimmän johdon (eli maakuntajohtajan) toimintaan liittyvät seikat.
- Maakuntahallitus on pyrkinyt osaltaan ratkaisemaan tarvittavana toimenpiteenä asian tarjoamalla maakuntajohtajalle johtajasopimuksen käyttöönottoa.
- Maakuntahallitus esitti valtuustolle (2.6.2025), että maakuntajohtaja siirrettäisiin aktiivisesta viranhoidosta syrjään valiokunnan työskentelyn ajaksi työyhteisön tilanteen rauhoittamiseksi.

Työsuojelulliset toimet ovat keskeisiä kaikissa tilanteissa, mutta maakuntahallitus katsoo, että ylimmän johdon toimintatapaa ei voida korjata ilman muutoksia johdossa.

3. Maakuntahallituksen arvio tilapäisen valiokunnan työstä

Maakuntahallitus katsoo tilapäisen valiokunnan toimittaman yhteenvedon perusteella, että tilapäinen valiokunta on tehnyt huolellisen ja objektiivisen selvitystyön kuulemalla koko maakuntaliiton henkilökuntaa ja on tässä suhteessa perustanut yhteenvetonsa henkilöjohtamisen kysymyksiin ja haasteisiin. Tilapäisen valiokunnan yhteenvedossa esitetyt havainnot ovat yhteneväisiä maakuntahallituksen talvella/kevällä 2025 tekemiä havaintojen kanssa.

4. Laajempi arvio ja johtopäätökset

Maakuntahallitus arvioi, että työyhteisötoiminnan ja nyt saadun kokonaiskuvan perusteella erityisesti henkilöjohtamisesta syntyvät ongelmat ovat pitkäaikaisia, eivätkä ne ole poistuneet ulkopuolisellakin tuella toteutetuista kehittämisprosesseista huolimatta eikä johtaja ole onnistunut luomaan luottamusta henkilöstön keskuudessa. On myös käynyt ilmeiseksi, että maakuntajohtaja ei tunnista johtamistavassaan juurikaan korjattavaa.

Henkilöstön laajasti kokema epäluottamus ja turvattomuus osoittavat, ettei maakuntajohtajalla ole enää edellytyksiä jatkaa virassaan.

5. Yhteenveto

Maakuntahallitus toteaa, että maakuntajohtajan henkilöstöjohtaminen ei ole ollut asianmukaista, tilanne on tästä syystä muotoutunut vakavaksi ja työntekijöiden ja organisaationkin toimintakykyä heikentäväksi/halvaannuttavaksi.

Maakuntahallitus toteaa yksimielisesti, että sen työnantajana toimiminen ja siihen kuuluvien velvoitteiden toteuttaminen on mahdotonta nykytilanteessa.

Maakuntahallitus suosittaa, että maakuntavaltuusto ryhtyy toimiin maakuntajohtajan virkasuhteen päättämiseksi kuntalain 43 §:n mukaisesti.